

08. ročník matematické olympiády

I. K průběhu VIII. ročníku matematické olympiády

In: Rudolf Zelinka (editor): 08. ročník matematické olympiády. Zpráva o řešení úloh ze soutěže konané ve školním roce 1958-1959. (Czech). Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1960. pp. 3–10.

Terms of use:

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/404478>

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

I. K průběhu VIII. ročníku matematické olympiády

1. Osmý ročník soutěže matematická olympiáda (zkratka MO) probíhal ve školním roce 1958/59. Účastnili se jej opět převážně žáci středních škol.

Žáci středních škol a žáci výběrových škol odborných byli zařazeni do čtyř kategorií podle této tabulky:

Kategorie	A	B	C	D
Ročník střední školy	11	10	9	8
Ročník výběrové odborné školy	3–4	2	1	—

2. Soutěž se řídila organizačním řádem, který vydalo ministerstvo školství a kultury (instrukce č. 51 VMŠK, roč. XIV, 31. 8. 1958); toto ministerstvo spolu s Matematickým ústavem Československé akademie věd (MÚ ČSAV) a s Ústředním výborem Československého svazu mládeže (ÚV ČSM) byly pořadateli této olympiády.

Soutěž organizoval ústřední výbor matematické olympiády (ÚVMO) spolu s krajskými a okresními výbory matematické olympiády (KVMO, OVMO).

Členy těchto výborů byli učitelé matematiky středních a vysokých škol, školští pracovníci, pracovníci ČSM apod.

Ústřední výbor MO (adresa: Praha II, Žitná 25, tel. 24-11-93) byl složen takto:

Předseda:

Akademik *Josef Novák*

Místopředseda:

Akademik SAV *Jur Hronec*, profesor přírodovědecké fakulty university J. Á. Komenského v Bratislavě (zemřel 1. listopadu 1959)

Jednatel:

Rudolf Zelinka, vědecký pracovník MÚ ČSAV v Praze

Členové:

Ludmila Frantíková, učitelka jedenáctileté střední školy ve Vítkově u Opavy

Dr. *Karel Havlíček*, docent matematicko-fyzikální fakulty Karlovy university v Praze

Doc. *Josef Holubář*, vědecký pracovník MÚ ČSAV v Praze

František Hradecký, odborný asistent Vysoké školy pedagogické v Praze

Dr. *Karel Hruša*, docent Vysoké školy pedagogické
v Praze

Miloš Jelínek, ústřední inspektor ministerstva škol-
ství a kultury v Praze

Dr. *Milan Kolibiar*, docent přírodovědecké fakulty
university J. Á. Komenského v Bratislavě

Josef Krchňavý, učitel 2. jedenáctileté střední školy
v Košicích

Alena Müllerová, referentka oddělení studující mlá-
deže v ústředním výboru ČSM v Praze

Dr. *Josef Pírek*, učitel osmileté střední školy v Brně

Dr. *Miloslav Zedek*, odborný asistent Vysoké školy
pedagogické v Olomouci

PŘEDSEDY KRAJSKÝCH VÝBORŮ
MATEMATICKÉ OLYMPIÁDY BYLI:

Dr. *Josef Korous*, docent Vysoké školy železniční
v Praze (město Praha)

Dr. *Alfons Hyška*, dnes docent Vysokého učení
technického v Plzni, dříve docent Českého vysokého
učení technického v Praze (kraj Pražský)

František Vejsada, učitel 2. jedenáctileté střední
školy v Českých Budějovicích (kraj Budějovický)

Věra Rádlová, učitelka jedenáctileté střední školy
Julia Fučíka v Plzni (kraj Plzeňský)

Miloslava Žáčková, krajská školní inspektorka v od-

boru školství a kultury rady KNV v Karlových Varech
(kraj Karlovarský)

Josef Porcal, učitel pedagogické školy v Teplicích
(kraj Ústecký)

Zdeněk Kalousek, učitel pedagogické školy v Liberci
(kraj Liberecký)

Josef Mencl, učitel pedagogické školy v Hradci Králové
(kraj Hradecký)

Ludvík Kapička, učitel 1. jedenáctileté střední školy
v Třebíči (kraj Jihlavský)

Vladimír Štefl, krajský školní inspektor v Brně
(kraj Brněnský)

Dr. Miloslav Zedek, odborný asistent Vysoké školy
pedagogické v Olomouci (kraj Olomoucký)

Leo Krakówka, učitel průmyslové školy strojnické
v Gottwaldově (kraj Gottwaldovský)

Josef Andrys, vedoucí kabinetu matematiky při
Krajském ústavu pro další vzdělávání učitelů v Ostravě
(kraj Ostravský)

Jozef Kroupa, učitel 2. jedenáctileté střední školy
v Bratislavě (město Bratislava)

Dr. Milan Kolibiar, docent přírodovědecké fakulty
university J. Á. Komenského v Bratislavě (kraj
Bratislavský)

Adolf Heinisch, učitel matematiky na průmyslové
škole stavební v Nitře (kraj Nitranský)

Dr. *Cyril Palaj*, profesor Vysoké školy lesní a dřevařské ve Zvolenu (kraj Banskobystrický)

Ladislav Berger, učitel 1. jedenáctileté střední školy v Žilině (kraj Žilinský)

Dr. *Ján Jakubík*, docent Vysoké školy strojní v Košicích (kraj Košický)

Dr. *Ernest Jucovič*, odborný asistent Vyšší pedagogické školy v Prešově (kraj Prešovský)

3. Soutěž v kategoriích B, C, D měla dvě kola, v kategorii A tři kola.

Podle organizačního řádu probíhalo I. kolo v době od října 1958 do konce února 1959. Žáci měli rozřešit ze šesti zadaných úloh alespoň čtyři dobře. Tuto práci konali doma; vypracovaná řešení odevzdali svému učiteli matematiky, který je opravil a seznámil žáky s podstatnými nedostatky jejich řešení. Ředitel školy spolu s referentem matematické olympiády (jímž je na každé škole jeden z učitelů matematiky) podali návrh příslušnému krajskému nebo okresnímu výboru MO, které žáky své školy navrhuje zařadit do II. kola soutěže; na škole nesmí počet všech navrhovaných žáků určitého ročníku překročit 10 % celkového počtu žáků tohoto ročníku. O definitivním zařazení žáka do II. kola rozhoduje KVMO nebo OVMO.

Texty úloh I. kola byly uveřejněny v časopisech Matematika ve škole a Rozhledy matematicko-fyzi-

kální; vedle toho byl vydán zvláštní leták v počtu 15 000 exemplářů, v němž vedle úloh I. kola byly uveřejněny další úlohy k procvičování pro přípravu na úspěšné zvládnutí vlastní soutěže.

Vedle referenta MO pečovala na škole o propagaci soutěže školská organizace ČSM a pionýrská organizace.

II. kolo soutěže v kategoriích A, B, C se konalo v neděli 12. dubna 1959 v krajských městech, v kategorii D v městech okresních v neděli 26. dubna 1959. Během čtyř hodin měli žáci ze čtyř zadaných úloh rozřešit alespoň dvě dobře. Stejně požadavky se kladou i na III. kolo soutěže, kterého se účastní vybraní úspěšní řešitelé II. kola z kategorie A.

U příležitosti II. kola pořádaly krajské a okresní výbory MO pro účastníky soutěže besedy o významu studia matematiky, při nichž se mluvilo i o nedostacích v žákovských řešeních jednotlivých úloh; vedle toho bývá pro žáky uspořádán hodnotný kulturní podnik jako návštěva divadla, výstavy nebo exkurze do různých průmyslových závodů. Žáci bývají upozorňováni na vhodnou studijní literaturu z oboru matematiky, fyziky, astronomie a technických věd.

Pedagogický dozor nad účastníky soutěže bývá organizován ve spolupráci s ČSM a se školskými odbory rad KNV a ONV.

4. Celostátní soutěž III. kola pro vybrané úspěšné řešitele II. kola kategorie A se konala dopoledne v sobotu 23. května 1959 v budově Matematického ústavu Karlovy university v Praze 2-Nové Město, Ke Karlovu 3.

Do posledního kola přihlášily krajské výbory celkem 90 úspěšných řešitelů II. kola. Organizační komise ústředního výboru matematické olympiády vybrala z nich 76 nejlepších (podle organizačního řádu matematické olympiády se III. kola může účastnit maximálně 80 žáků); soutěže se účastnilo 73 řešitelů (3 se tedy nedostavili). Požadavkům soutěže vyhovělo 33 řešitelů III. kola.

Pro účastníky III. kola soutěže uspořádal při této příležitosti ústřední výbor matematické olympiády besedu za účasti širší školské a vědecké veřejnosti. Besedu řídil předseda ústředního výboru MO akademik Josef Novák, který v úvodu podal přehled o průběhu VIII. ročníku. O elektronkových počítacích strojích z hlediska matematiky promluvil dr. Josef Metelka, profesor Palackého university v Olomouci; o významu matematiky pro technické studium promluvil dr. Václav Pleskot, profesor Českého vysokého učení technického v Praze. K oběma přednáškám se rozvinula bohatá diskuse a pracovníci přítomní na besedě pak odpověděli olympionikům na řadu jejich dotazů. Besedu uzavřel akademik Josef Novák, který poděkoval

olympionikům za jejich pracovní úsilí a přál jim hodně úspěchů v dalším studiu. Dále jako předseda ÚVMO poděkoval pořadatelům soutěže; zvláště srdečně zhodnotil obětavou dobrovolnou práci členů a spolupracovníků krajských a okresních výborů MO i všech učitelů matematiky na školách.

Večer téhož dne navštívili olympionici v Armádním divadle na Vinohradech hru „Vojna a mír“, jejíž předlohou je proslulý román L. N. Tolstého.

V neděli 24. května 1959 shlédli účastníci soutěže paměťihodnosti Prahy v rámci hostitelských úkolů ÚV ČSM; členové ČSM pečovali také o pedagogický dozor nad olympioniky.